

Methodebeschrijving behorend bij publicatie 'Tot hier... en nú verder – Behoeften van ouderen tijdens de coronapandemie'

Over de periode maart 2020 – september 2021 is een brede inventarisatie uitgevoerd van initiatieven en activiteiten die opgezet zijn voor ouderen in Nederland tijdens de coronaperiode. Met onze inventarisatie geven we een beeld van wat er is gebeurd voor ouderen in de samenleving. Deze inventarisatie is niet uitputtend, voor veel regio's was geen informatie over initiatieven voor ouderen aanwezig.

Artikel: [Tot hier ... en nú verder – behoeften van ouderen tijdens de coronapandemie in Nederland - TVGG](#)

Methodebeschrijving

Om een beeld te krijgen van wat er gebeurt voor ouderen tijdens de coronacrisis, en wat de behoeften zijn van ouderen hebben wij een viertal bronnen geraadpleegd

- Ten eerste hebben wij online gezocht naar **initiatieven** die zijn opgestart voor ouderen tijdens corona. Door de websites van zorg- en welzijnsorganisaties te doorzoeken middels snowballing hebben we inzicht gekregen in wat er allemaal is opgezet voor ouderen tijdens de coronaperiode (Zie Tabel 1). We willen benadrukken dat de inventarisatie van de initiatieven niet onuitputtelijk was. We hebben wel geprobeerd om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van wat er gaande was.
- Ten tweede hebben we geïnventariseerd wat de adviezen zijn van verschillende organisaties voor ouderenbelangen. Deze **adviezen** hebben wij in 14 thema's ondergebracht. Voorbeelden van thema's zijn 'sociaal contact', 'communicatie', en 'thema's die spelen in de 3^e en 4^e levensfase'. De in stap 1 gevonden initiatieven (n=150) hebben wij ondergebracht in een of meerdere van de 14 thema's.
- Ten derde hebben wij gebruik gemaakt van bestaande vragenlijsten navraag gedaan naar welke activiteiten er binnen de 139 **netwerken integrale ouderenzorg** zijn opgezet, en die ook ondergebracht in een of meerdere thema's. Een meerderheid van de netwerken (63%) gaf aan dat er tijdens de

coronaperiode extra aandacht is gekomen voor psychosociale en geestelijke ondersteuning voor thuiswonende ouderen en mantelzorgers (2).

- Ten vierde hebben wij onze bevindingen in twee groeps gesprekken voorgelegd, eerst aan een aantal **GGD'en** uit Noord-Nederland en daarnaast aan een viertal **ouderen die een brede achterban van ouderen vertegenwoordigden**. In deze groeps gesprekken kwam aan de orde of de deelnemers het beeld van initiatieven en adviezen herkenden, en of de deelnemers nog iets misten in de inventarisatie.

Tabel 1. Bronnen (websites van zorg- en welzijnsorganisaties) voor initiatieven, geleerde lessen en adviezen.

Academische Werkplaatsen Ouderen Academische Werkplaatsen Publieke Gezondheid ActiZ Alzheimer Nederland Alzheimercentrum Amsterdam Ben Sajatcentrum Beter oud Coronatijden.nl Dementie Zorg voor Elkaar Erasmus Universiteit Rotterdam Genero GGD Amsterdam GGD Gelderland-Midden Hogeschool van Amsterdam Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd KBO-PCOB Kennisinstituut voor Mobiliteitsbeleid (KIM) Landelijke Huisarts Vereniging (LHV) Leids Universitair Medisch Centrum Leger des Heils Amsterdam Mantelzorg NL MEE NL Meetellen Amsterdam Movisie	Mulier instituut Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Gezondheidszorg (NIVEL) Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) Netwerk Utrecht Zorg Ouderen (NUZO) NOOM Parnassia Groep Patiëntenfederatie Pharos Raad voor Volksgezondheid en Samenleving Rijksdienst voor Ondernemend Nederland Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) Sociaal Werk Nederland Trimbos Instituut Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen Universiteit van Amsterdam Verenso Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) Vrije Universiteit Amsterdam Zorginnovatieforum Zorgthuis NL
---	---

Referenties

1. Engels G, Baadoudi F, Lemmens L, Van der Lucht F. Tot hier ... en nú verder – behoeften van ouderen tijdens de coronapandemie in Nederland. Tijdschrift voor Gerontologie en Geriatrie. 2022.
2. Lemmens LB, M., Baadoudi, F. Netwerken integrale ouderenzorg: wat is de stand van zaken in Nederland? Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu. 2021;Mei 2021.